

62100, KNEZT MINT

62100 ES KESE: 1972.

TART.: CSÖKÖLTI TÁPLÁLKOZÁSI ÉS ÉPÍTKEZÉSI
ADATOK.

26 lap

TÖLDKASZI MUTATÓ: CSÖKÖLT

SARK MUTATÓ: X_I
XII
XXI

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROZÁS

ÁTVEZETVE AZ EOTREGES LTK. 2052 -CI TETELE ALÓL

2052.

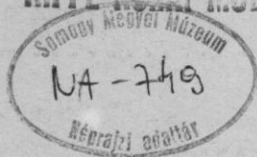
-1-

IV/10/571

RIPPL-RÓNAI MÚZEUM KAPOSVÁR

Kovács Józsefné, Pap Bözsi, 60 éves

Csököly, XVI.

A PETŐFI U. 35. SZ. HÁZ LAKÓI

1911-ben ebben a házban született. Édesapja is itt született, nagyapja is. Nagyapjáék négyen voltak testvérek, de széjjel osztottak. Édesapjáék ketten voltak. Nagybátyja tanító volt. 7 éves volt a néni, mikor a nagyapja meghalt. Bözsi néni egyedüli gyerek volt. Ez volt az egyik legutolsó ház a "faluban". Emlegették a szüleim, hogy itt volt a faluvég. 2 holdasok voltak a szülei.

Csököly, XVI.

A HÁZ LEIRÁSA

A tetőpallók hasítva vannak fejszével. Hátral téglával megerősítve, kb. 50 éves. Két ajtó volt a konyhán. Belül a téli ajtó, amit csak télen tettek be, kívül a rácsos, amelyen kijött a füst. Ajtó fölött kerek lyuk a füstnek.

Csököly, XVI.

A PÁP CSALÁD LAKÓTELKE.

Apja Pap István /Tót/ Pap

Nagyapja Pap Ferenc

A kerten kívül volt egy kis kamra, pajtaféle, kis istálló.
Az én gyerekkoromban csak disznó volt. Nagyapám idejében még
volt, mikor még egybe voltak a családok. Nagyapáméknak mar-
hája is volt még.

Csököly, XVI.

TÉLI KÉTSZERI ÉTKEZÉS

Télen rövidebb napokon röggel és este ettek, nem mindegyik. Téli időszakban novembertől január végéig tartott ez leginkább. Februárban már hosszabbak voltak a napok.

Csököly, XVI.

ÉTKEZÉSEK NEVEI

Nyári kapáláskor "ozsonnát" is kaptak. Gyerekkorában vittek tizórait sz iskolába, ebédelni haza jöttek. Felnőttek most sem tizóraiznak. Fölöstököm, ebéd, ozsonna, vacsora.

Csököly, XVI.

IDÉNYÉTELEK

Téli ételek: bableves, káposztaleves, gyalult krumpli,
husleves, kelt tészta, füstölt hus ment bele

Nyáron volt: baromfi, jobban volt becsinyált leves.

Tavasszal: saláta, nóska, kárfiol, karaláb jött a többi
ételhez.

Ősszel: kelkáposzta is.

Csökly, XVI.

FŐZÉS IDEJE

Nyári dologidőben délre főztek, a maradék volt a vacsora.

IV/10/578

Csököly, XVI.

LEGGYAKORIBB VACSORA

Ha elfogyott ebédre, vagy elfásult a meleg étel, akkor töpörtyü
"süt" káposzta, zsiroskenyér.

Csököly, XVI.

LEGGYAKORIBB REGGELI

Reggeli süti káposzta, süti szalonna hozzá.

Csőköly, XVI.

LEGGYAKORIBB ÉTELEK

Krumpliból és káposztából a legtöbbféle ételt lehetett csinálni.
Bab is volt kétszer hetenkint olykor egyszer levesnek füstölt
hussal, másszor törött babnak.

Csüköly, XVI.

HIDEG ÉTEL VIVÉSE MUNKÁRA

Erdei munkára gyóttás, szőlőkötözés esetén szőlőbe, ha nem főztek főtt tojást, savanyúságot, vagy zöld hagymát vittek, füstölt turót, tejfölös turót.

Csökoly, XVI.

TEJES ÉTELEK

Mig nem vót csarnok, sok "tejhasznot" fogyasztottak. Rizsát főztek tejben. Tejfölös túrót, füstölt túrót sokat ettek.

Csökoly, XVI.

A MELEG ÉTEL KIVITELE A MEZŐRE

Maga a gazdaasszony vitte ki a család után az ételt - jobb ruhában ment ki, vitt hitványabb ruhát és átöltözött a munkára.

Akinek tellett az jobb ruhában ment ki, és kinn levetette.

Több napszámosnak a gazda vitte ki fogaton.

Csököly, XVI.

AZ EDÉNYEK

Vasfazékban, háromlábuban főstek. Lakodalomkor cserépfazékban.
Tálak - volt "mosogatós tál", "leveses tál", "kocsonyás",
"süteményes /rétestál/ tál".
Degasztani teknőben degasztottak.

Csököly, XVI.

BÖJTŐS, TÉSZTÁS ÉTREND, REFORMÁTUSOKNÁL

Nem volt kialakult étrend.

Egyedül nagypénteken főztek babot tejfölösen, máskor mácsik mézzel /zsir helyett/, tejes leves, olajos káposztát, főtt tojást meg reggelire aszalt szilvalevest.

Pilácsának neveztük a kocka-tésztát.

Csököly, XVI.

EVÉS, TÁLALÁS MÓDJA

Az én gyerekkoromban már külön tányérből ettünk fejéredényből, én már cseréptányérből nem ettem, hanem bádogtányérből. A főzés vasedényben történt, lakodalmakkor főztek nagy fazékban. Csak a mezőn ettek közös tálból.

Mi mindent ami főtt étel, bent ettünk. De amit kézbe lehetett venni, szalonnát, pörccöt - leültünk vele a tapra.

Kínálni többször is kell, csak akkor fogadják el.

Az italt a gazda kezelte, de most is így van.

Csak a levest osztották ki, a mácsikot, rétest egy tálból ettük. Gánicát, kását egy tálból ettük. Villát tésztához, hushoz - amire emlékszem már mindig használtak.

Csököly, XVI.

PACALLEVES

Becsinyált leves volt /belsősegekből, esetleg más husból/
apróhus kockára szelve, petrezselyem és sárgarépa-gyökér néhány
gömbölyűre szelve, fokhagyma fejesein belefőzve, tálaláskor ki-
véve. Tálaláskor tették bele a kockára vágott főtt tojást. Beteg-
nek is ilyet adtak, meg gyerekágyas asszonynak.

Csököly, XVI.

KARÁCSONYI ÉTREND

Karácsonykor: reggelire kocsonya, sült kuglóf, pereg

ebédre: husleves, piritott hus, hozzá paradicsony, mártás, rétes, kuglóf

vacsora: tőtött káposzta, tészta

Csüköly, XVI.

PÁSZTOROK AJÁNDÉKOZÁSA

Karácsonykor, husvétkor, pünkösdkor, mikor reggel kihajtottak a pásztorok, kalácsot kaptak a gazdáktól.

Csökly, XVI.

JELES-NAPI SZOKÁSOK ÉTELEI? AJÁNDÉKOZÁSAI

Korbácsolók jártak aprószentekkor - bort kaptak.

Betlehemezők is jártak, - pénzt kaptak.

Kotyolók is pénzt kaptak.

Isklás gyerekek mentek névnapot köszönteni, ezek pár fillért kaptak szintén.

Ujévkor: Tyukvágás volt, vagy töltött káposzta, vagy ha friss hus volt - fasérozott. Kismalacot szoktak levágni, hogy szöröncse lögyön.

Fašsangkor sok fánkot sütöttek.

Hamvazó szerdán a reformátusok ettek hust.

Nagyböjtöt a reformátusok szintén nem tartották be.

Husvét: reggelire: sonka, torma, tojás
 ebédre: husleves, rizsa, pörkölt, rétes,
 délután: a keresztszülők almát, narancsot, himestojást adtak a keresztyerekeknek. A tojásra virágfélét, gereblyét, karikát gicával himöztek.

Mátkázó-vasárnap: narancsot, almát, mézesbábót, kis öveg bort pakoltak össze tálba, pénzt szoktunk beletenni és vitették a barátnők egymásnak.

Csököly, XVI.

KÖZÖSMUNKÁK, KALÁKÁK ÉTRENDJE

Házépítésnél: leves /husleves/ tészta, bor járt a segítőknek.

Kendernyomás, tollfosztás, fonás - esetén tészta féle, bor volt, aszalt szilva, alma, különösen fonásnál kellett az aszalt gyümölcs, hogy legyen nyál. Gesztenyét többnyire pénzzé tették, annyi nem termett, hogy maguknak is maradna. Diót meg tésztára tették el.

Csökölly, XVI.

HUSFOGYASZTÁS

Vasárnapra igyekeztek húst venni, - marhát.

Nagyobb pógárok több disznót hizlaltak. Mi csak egyet hizlaltunk, - zsírba lesütöttük nyárra. Télen szalonnát fogyasztottunk, nyárra maradt a hus - pörköltnek, peccsenyének.

Csököly, XVI.

HIEDELEM HALOTT ESETÉN

Mikor halott- van a háznál, egy hétig nem mostak, meszeltek.

Csökoly, XVI.

HIEDELEM NAGYPÉNTEKRE

Nagypénteken nem szoktunk korán tüzet rakni, "oda mennek a
prücskők, ha oan korán tüzelnek."

Csököly, XVI.

KENYÉR-SÜTÉSI HIEDELEM

Nagyasszony napján, Kisasszonykor kenyeret sütni, mosni, meszeln
nem szoktunk. Fájdalmas pénteken, első pénteken a katolikusok se
nem mostak, se kenyeret nem szoktak sütni.

Csökölly, XVI.

ROZSKENYÉR

Az én gyerekkoromban csak rozskenyér vagy második buzaliszt kellett a kenyérnek. Kukoricaliszból kása, próssa készült. Szalonnát bele kövesztettük, a kását tepszibe öntöttük, vöröshagymás zsirt a tetejére.